

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI
KOMUNALNYMI NA TERENIE
GMINY KAŁUSZYN
ZA ROK 2023**

1. CEL I ZAŁOŻENIA ANALIZY

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Kałuszyn, sporządzoną w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analiza ma zweryfikować między innymi możliwości techniczne i organizacyjne gminy w zakresie przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, a także potrzeb inwestycyjnych, kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwieniem odpadów komunalnych.

Głównym celem Analizy jest dostarczenie niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

Ustawodawca w sposób niezmiernie szeroki określił obszar obowiązkowych zadań gminom w zakresie utrzymania czystości i porządku na jej terenie, o czym będzie mowa w kolejnych rozdziałach Analizy.

2. PODSTAWA PRAWNA SPORZĄDZENIA ANALIZY

Analizę sporządzono na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 10 oraz art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*, gdzie określony został wymagany zakres takiej analizy.

Zgodnie z art. 9tb ust. 1 ww. przepisu Analizę sporządza się na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, podmioty zbierające odpady komunalne, informacji przekazanych przez prowadzących instalacje komunalne oraz na podstawie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych o czynnikach wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

W Analizie należy podać ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy czy ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. Uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

3. SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI W GMINIE

Gmina Kałuszyn w 2023 r. odbierała odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych znajdujących się na terenie gminy. Z nieruchomości niezamieszkałych oraz nieruchomości na których prowadzona jest działalność gospodarcza odpady odbierały firmy wpisane do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

W ramach systemu w celu zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych Gmina Kałuszyn przeprowadziła postępowanie przetargowe na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych. W Gminie Kałuszyn odpowiedzialne za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku było przedsiębiorstwo "EKO - SAM" BIS Sp. z o.o.. Siedziba i zakład w Jakubowie: 05-306 Jakubów ul. Dobra 12.

Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kałuszyn uchwalony Uchwałą Nr XIII/122/2020 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 14 lutego 2020 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kałuszyn określał szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kałuszyn, gdzie na terenie zabudowy jednorodzinnej i wielorodzinnej bezpośrednio od właścicieli z ich posesji odbierano odpady:

- papieru i tektury (w tym opakowania i gazety),

- szkła bezbarwnego i kolorowego (z wyłączeniem szkła okiennego i samochodowego),
- tworzywa sztucznego, metali i odpadów opakowaniowych wielomateriałowych,
- bioodpadów,
- popiołów z palenisk domowych,
- niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych,
- zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- mebli i innych odpadów wielkogabarytowych,
- odpadów budowlanych i rozbiórkowych,
- zużytych opon

Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych została określona na podstawie Uchwały Nr XIII/123/2020 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 14 lutego 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Odbieranie odpadów od właścicieli nieruchomości jednorodzinnych i wielorodzinnych ustalono na raz na dwa tygodnie na terenie miasta Kałuszyna i raz na miesiąc na terenie wiejskim. W terminie od początku kwietnia do końca października odbieranie zmieszanych odpadów komunalnych oraz bioodpadów z nieruchomości wielolokalowych zlokalizowanych na terenie Miasta i Gminy Kałuszyn ustalono na raz na tydzień, a z nieruchomości jednorodzinnych na terenie wiejskim raz na dwa tygodnie. Odbiór odpadów ulegających biodegradacji (odpady zielone z ogrodów i kuchenne) dla nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, prowadzony jest dla właścicieli którzy nie wskazali kompostownika. Odbieranie odpadów wielkogabarytowych od właścicieli nieruchomości jednorodzinnych oraz wielorodzinnych z terenu Miasta i Gminy Kałuszyn ustalono na dwa razy w roku.

Odpady te umieszczano w workach oznaczonych kolorami:

- zielonym – szkło białe i kolorowe,
- niebieskim – papier i tekturę,
- żółtym – tworzywa sztuczne, metale i opakowania wielomateriałowe,
- brązowym – bioodpady,
- białym – popiół,
- czarnym – niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne.

W ramach uiszczonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mieszkańcy Gminy Kałuszyn wytwarzane przez siebie, selektywnie zebrane odpady komunalne mogli samodzielnie dostarczać do Stacjonarnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Olszewicach (PSZOK), w przypadku gdy pozbycie się tych odpadów było konieczne poza harmonogramem.

W Punkcie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych odbierane są odpady:

- papieru i tektury (w tym opakowania i gazety),
- szkła bezbarwnego i kolorowego (z wyłączeniem szkła okiennego i samochodowego),
- tworzywa sztucznego, metali i odpadów opakowaniowych wielomateriałowych,
- bioodpadów,
- popiołów z palenisk domowych,
- niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych,
- zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- mebli i innych odpadów wielkogabarytowych,
- odpadów budowlanych i rozbiórkowych,
- zużytych opon,
- przeterminowanych leków i chemikaliów,
- odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek,

- zużytych baterii i akumulatorów,
- tekstyliów i odzieży,
- odpadów zdrewniałych oraz gałęzi z pielęgnacji zadrzewień,
- odpady niebezpieczne.

Rada Miejska w Kałuszynie na mocy uchwały w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi uchwaliła, że opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi pobierana przez gminę od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, będzie obliczana w oparciu o liczbę mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia obowiązywały następujące stawki:

- 25,00 zł miesięcznie od jednego mieszkańca zamieszkującego na terenie Gminy Kałuszyn, za odpady komunalne zbierane i odbierane w sposób selektywny,
- 50,00 zł miesięcznie od jednego mieszkańca zamieszkującego na terenie Gminy Kałuszyn, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny.

Rada Miejska w Kałuszynie uchwaliła też częściowe zwolnienie z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostującymi bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym w wysokości 2,00 zł od stawki obowiązującej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi w sposób selektywny od jednego mieszkańca.

Rada Miejska w Kałuszynie nie postanowiła o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. Właściciele zobowiązani są do zawarcia umowy z podmiotem uprawnionym do odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych wpisanym do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych z terenu Gminy Kałuszyn. Rejestr działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych dostępny jest na stronie internetowej Gminy.

4. MOŻLIWOŚCI PRZETWARZANIA NIESEGREGOWANYCH (ZMIESZANYCH) ODPADÓW KOMUNALNYCH, BIOODPADÓW STANOWIĄCYCH ODPADY KOMUNALNE ORAZ PRZEZNACZONYCH DO SKŁADOWANIA POZOSTAŁOŚCI Z SORTOWANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH I POZOSTAŁOŚCI Z PROCESU MECHANICZNOBIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA NIESEGREGOWANYCH (ZMIESZANYCH) ODPADÓW KOMUNALNYCH

Na podstawie ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw, z dniem 6 września 2019 r. straciła moc podjęta przez Sejmik Województwa Mazowieckiego w dniu 22 stycznia 2019 r. uchwała nr 4/19 w sprawie wykonania Planu gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2024 (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2019 r. poz. 1462 i 4068).

Ponadto został zniesiony podział województw na regiony gospodarki odpadami, a regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych stały się instalacjami komunalnymi. Instalacje te powinny być ujęte na listach prowadzonych przez marszałków województw w Biuletynie Informacji Publicznej.

Zniesienie obowiązku regionizacji umożliwiło przekazywanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych do instalacji na obszarze całego kraju, przy czym wybór instalacji powinien odbywać się z uwzględnieniem in. zasady bliskości i hierarchii sposobów postępowania z odpadami. Natomiast bioodpady można zagospodarowywać w instalacjach nieujętych na ww. listach na obszarze całego kraju.

Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych związane są z ich zagospodarowaniem w poszczególnych instalacjach, głównie w instalacjach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych lub unieszkodliwiania poprzez składowanie odpadów na składowiskach.

Odpady w pierwszej kolejności poddaje się przetworzeniu w miejscu ich powstania. Natomiast te odpady, które nie mogą być przetworzone w miejscu ich powstania przekazuje się, uwzględniając hierarchię sposobu postępowania z odpadami oraz najlepszą dostępną technikę, lub technologię do najbliższych położonych miejsc, w których mogą być przetworzone. Podmiot odbierający odpady

komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany przekazać niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne do instalacji komunalnej zapewniającej przetwarzanie.

Na terenie Gminy Kałuszyn nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Gmina nie posiada instalacji służącej do przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania. W związku z powyższym Gmina nie ma możliwości zagospodarowania tych odpadów we własnym zakresie. Odpady te są transportowane przez uprawnione firmy do miejsc zagospodarowania.

5. POTRZEBY INWESTYCYJNE ZWIĄZANE Z GOSPODAROWANIEM ODPADAMI KOMUNALNYMI

Art.3 ust.2 pkt 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nałożył na Gminę w ramach zadań własnych, utworzenie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK) w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców. Gmina Kałuszyn w celu wywiązania się z ustawowego obowiązku utworzyła taki punkt. Punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych mieści się w miejscowości Olszewice, czynny jest we wtorki i soboty. Właściciele nieruchomości samodzielnie dostarczają do PSZOK-u i rozładują selektywnie zebrane odpady komunalne pod kontrolą pracownika punktu.

Na chwilę obecną nie są planowane żadne inwestycje związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi. Jednakże zgodnie z celami Krajowego Programu Gospodarki Odpadami 2022 wskazującymi na konieczność zwiększenia selektywnego zbierania bioodpadów, zasadne jest zaplanowanie większych mocy przerobowych instalacji przetwarzających tego rodzaju odpady.

6. KOSZTY PONIESIONE W ZWIĄZKU Z ODBIERANIEM, ODZYSKIEM, RECYKLINGIEM I UNIESZKODLIWIANIEM ODPADÓW KOMUNALNYCH

Zgodnie z art. 6c ust.1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Gminy są obowiązane do zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na których zamieszkują mieszkańcy. Rada Miejska w Kałuszynie nie podjęła uchwały o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. Dlatego też właściciele nieruchomości niezamieszkałych (prowadzący działalność gospodarczą, właściciele działek letniskowych) zobowiązani są pozbywania się odpadów na własny koszt i zawarcia umowy z dowolnie wybranym przedsiębiorcą posiadającym wpis do rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Burmistrza Kałuszyna.

Rada Miejska w Kałuszynie uchwaliła następujące stawki za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia obowiązywały następujące stawki:

- 25,00 zł miesięcznie od jednego mieszkańca zamieszkującego na terenie Gminy Kałuszyn, za odpady komunalne zbierane i odbierane w sposób selektywny,
- 50,00 zł miesięcznie od jednego mieszkańca zamieszkującego na terenie Gminy Kałuszyn, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny.

Rada Miejska w Kałuszynie uchwaliła też częściowe zwolnienie z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodziennymi kompostującymi bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym w wysokości 2,00 zł od stawki obowiązującej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi w sposób selektywny od jednego mieszkańca.

Wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmowały odbieranie, transport, zbieranie, odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych oraz utrzymanie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych w 2023 r. wyniosły 2.190.359,78 zł. Dochody z tytułu opłat za odbiór odpadów komunalnych w 2023 r. wyniosły 1.411.522,14 zł.

7. LICZBA MIESZKAŃCÓW

Zgodnie z Rejestrem ewidencji ludności Urzędu Miejskiego w Kałuszynie na dzień 31 grudnia 2023 roku w Gminie Kałuszyn zameldowanych było 5 609 osób, 2750 osoby na terenie miasta i 2859 osoby na terenie wsi. Natomiast liczba faktycznie zamieszkujących mieszkańców wynikająca z

deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku wynosiła 4970 osoby, w tym 2390 osoby na terenie miasta i 2580 osoby na terenie wsi. Różnica pomiędzy wyżej wymienioną liczbą osób zameldowanych, a łączną liczbą mieszkańców wykazaną w deklaracjach wynosiła 639 osób. Rozbieżność ta wynika z faktu, że część osób wykazana w Rejestrze faktycznie nie mieszka w Gminie Kałuszyn, co zostało wyjaśnione w składanych przez właścicieli nieruchomości oświadczeniach i informacjach. Ponadto właściciele nieruchomości są na bieżąco wzywani do złożenia deklaracji, wyjaśnień bądź korekty. W toku prowadzonych postępowań opłatę w drodze decyzji w 2023 r. określono dla 1 nieruchomości.

8. LICZBA WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI, KTÓRZY NIE ZAWARLI UMOWY O KTÓREJ MOWA W ART.6 UST 1 USTAWY O UTRZYMANIU CZYSTOŚCI I PORZĄDKU W GMINACH, W IMIENIU KTÓRYCH GMINA POWINNA PODJĄĆ DZIAŁANIA, O KTÓRYCH MOWA W ART.6 UST. 6-12

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Gmina jest zobowiązana zorganizować odbieranie odpadów komunalnych w przypadku właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umów na odbiór odpadów komunalnych oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych. W zakresie odpadów komunalnych stałych gmina nie podejmowała działań, o których mowa w art.6 ust. 6-12 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. W zakresie sposobu pozbywania się przez mieszkańców nieczystości ciekłych u których gmina przeprowadziła kontrole, mieszkańcy przedstawili dokumenty potwierdzające wywóz nieczystości ciekłych.

9. ILOŚĆ ODPADÓW KOMUNALNYCH WYTWARZANYCH NA TERENIE GMINY

Ilość odpadów oszacowano na podstawie rocznych sprawozdań otrzymanych od podmiotów odbierających odpady komunalne z terenu Gminy.

- Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne 1177,9950 Mg
- Opakowania ze szkła 130,2050 Mg
- Zmieszane odpady opakowaniowe 486,0800Mg
- Opakowania z papieru i tektury 94,6870 Mg
- Papier i tektura 24,2940 Mg
- Tworzywa sztuczne 26,0280 Mg
- Odpady wielkogabarytowe 117,2000Mg
- Popiół 164,6800 Mg
- Odpady budowlane i rozbiórkowe 95,03 Mg
- Zużyte opony 16,7800 Mg
- Odpady ulegające biodegradacji 187,2000 Mg
- Opakowania z tworzyw sztucznych 0,5690 Mg
- Inne odpady nieulegające biodegradacji 32,8600 Mg

Łącznie odebrano 2324,5980 Mg

W 2023 roku łączna masa :

- odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi wyniosła 694,7622 Mg
- odebranych i zebranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości wyniosła 2500,4710 Mg
- Biod odpadów stanowiących odpady komunalne posegregowanych i poddanych recyklingowi u źródła wyniosła 685,2220 Mg

Gmina Kałuszyn w 2023 roku osiągnęła następujące poziomy:

- poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych – 43,32 %
- poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania – 15,27 %
- poziom składowania odpadów komunalnych – 20,78%

Ustawą z dnia 17 listopada 2021 roku o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw zmieniono definicję odpadów komunalnych, zgodnie z którą odpady komunalne nie obejmują odpadów budowlanych i rozbiórkowych. Wprowadzono definicję odpadów budowlanych i rozbiórkowych, która odnosi się w sposób ogólny do odpadów powstających w wyniku robót budowlanych. Pomimo ww. zmian definicji, do odpadów budowlanych i rozbiórkowych z gospodarstw domowych dalej zastosowanie mają przepisy dotyczące postępowania z odpadami komunalnymi (gmina ma obowiązek przyjmowania tego typu odpadów). Zmiany w zakresie definicji odpadów komunalnych oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych weszły w życie 1 stycznia 2022 roku. W związku z tym, że gmina w dalszym ciągu będzie zapewniała przyjmowanie odpadów budowlanych i rozbiórkowych z gospodarstw domowych, w sprawozdaniach komunalnych w dalszym ciągu są zbierane informacje w zakresie masy ww. odpadów (jednakże bez obowiązku osiągnięcia określonych poziomów ich recyklingu).

10. PODSUMOWANIE

Przedstawiona analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi w gminie Kałuszyn za 2023 rok jednoznacznie wskazuje, że gospodarka odpadami komunalnymi jest prowadzona w sposób prawidłowy, zgodny z przepisami prawa. Odebrane z gminy Kałuszyn odpady komunalne poddawane procesom przetwarzania odpadów pozwoliły na osiągnięcie wysokiego poziomu recyklingu przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz w znacznym stopniu została ograniczona masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania.